

Vlaams
Parlement

ingediend op **378** (2014-2015) – Nr. 2
16 juni 2015 (2014-2015)

Verslag

namens de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door Bart Van Malderen

over het voorstel van decreet

van Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz,
Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy en Axel Ronse

houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004
betreffende de investeringsmaatschappijen van de
Vlaamse overheid, wat betreft de machtigingen en
het doel van de Vlaamse Participatiemaatschappij

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Axel Ronse.

Vaste leden:

de heren Matthias Diependaele, Andries Gryffroy, Jos Lantmeeters, mevrouw Grete Remen, de heer Axel Ronse, mevrouw Sabine Vermeulen;
de heer Robrecht Bothuyne, de dames Sonja Claes, Martine Fournier, de heer Peter Van Rompuy;
de heer Willem-Frederik Schiltz, mevrouw Emmily Talpe;
mevrouw Yasmine Kherbache, de heer Bart Van Malderen;
de heer Imade Annouri.

Plaatsvervangers:

de heer Jan Hofkens, mevrouw Lieve Maes, de heer Lorin Parys, mevrouw Miranda Van Eetvelde, de heren Paul Van Miert, Peter Wouters;
mevrouw An Christiaens, de heer Jenne De Potter, mevrouw Kathleen Helsen, de heer Koen Van den Heuvel;
de heer Lionel Bajart, mevrouw Martine Taelman;
de heer Rob Beenders, mevrouw Güler Turan;
de heer Wouter Vanbesien.

Documenten in het dossier:

378 (2014-2015) – Nr. 1: Voorstel van decreet

INHOUD

1. Toelichting	4
2. Algemene bespreking	4
3. Artikelsgewijze bespreking	6
4. Eindstemming.....	6
Gebruikte afkortingen	7

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid besprak op 11 juni 2015 het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid, wat betreft de machtigingen en het doel van de Vlaamse Participatiemaatschappij.

1. Toelichting

Andries Gryffroy geeft toelichting bij het voorstel van decreet. De Vlaamse Participatiemaatschappij moet op dit ogenblik een participatie aanhouden van ten minste 25 percent, vermeerderd met één aandeel, van het aandelenkapitaal van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen. Dat is bepaald in het decreet betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid.

De Gimv heeft plannen tot expansie. Een mogelijkheid is dat de Gimv een kapitaalsverhoging doorvoert en met de huidige decretale bepaling heeft dit tot gevolg dat de Vlaamse overheid middelen zal moeten uittrekken om de opgelegde participatie aan te houden. Dat is niet de intentie van de Vlaamse overheid. Omdat niet duidelijk is wat de toekomst zal brengen, is het haar bedoeling niet langer vast te houden aan de participatie van ten minste 25 percent, vermeerderd met één aandeel. Op die manier krijgen de Vlaamse overheid en de Gimv de vrijheid om hun eigen plannen te realiseren. De VPM zal ook gemachtigd kunnen worden om haar participatie in de Gimv geheel of gedeeltelijk te verkopen.

De heer Gryffroy benadrukt dat er momenteel geen plannen zijn om te verkopen, ook al gaan er geruchten daarover in de pers. De Vlaamse Regering moet wel een keuze kunnen maken om haar participatie in dergelijke maatschappijen aan te houden of niet. De huidige opgelegde participatie laat bovendien niet toe om sturend te werken in de Gimv, in tegenstelling tot de participatie van 100 percent in de Participatiemaatschappij Vlaanderen. De PMV heeft ook een andere invulling gekregen dan de Gimv.

2. Algemene bespreking

Bart Van Malderen stelt dat het voorstel van decreet maar enkele artikelen telt, maar dat de voorgestelde wijziging wel een grondige bespreking verdient, ook gelet op de geschiedenis zowel als de omvang van de Gimv. De bondige toelichting van de heer Gryffroy stemt niet geheel overeen met wat in de pers kon worden vernomen. Een lid van de CD&V-fractie pleitte daarin openlijk voor een Vlaamse referentieaandeelhouder en heeft blijkbaar al een idee over wie daarvoor in aanmerking komt. Uit een ander persbericht bleek dat de verkoop van de participatie van de VPM in de Gimv voor onbepaalde tijd wordt uitgesteld, hoewel er volgens de toelichting nog geen concrete plannen waren.

Uit de jaarrekening van de Gimv blijkt dat er vorig jaar meer exits geweest zijn dan nieuwe participaties, wat geleid heeft tot een mooi resultaat en een meer dan behoorlijk dividend voor de Vlaamse overheid. De Gimv heeft voor 1,8 miljard euro activa onder haar beheer, een portefeuille van 54 bedrijven die goed zijn voor 6 miljard euro omzet en 26.000 personeelsleden. Het jaarresultaat van de Gimv is mede door de succesvolle verkopen gestegen met 14 percent en het aandeel staat genoteerd aan 43,20 euro. De participatie van de VPM staat dus voor een behoorlijk bedrag.

De heer Van Malderen is het er wel mee eens dat de Gimv vandaag beslag legt op een belangrijk deel overheidsmiddelen zonder dat de Vlaamse overheid veel mogelijkheid heeft om sturend op te treden. Bij de PMV is dit inderdaad anders. Ook in de missieverklaring van de Gimv is niet echt sprake van het stimuleren

van de Vlaamse economie of het financieren van het vermarkten van innovatieve ideeën. Het lid ziet in de Gimv dan ook niet de hefboomfunctie van een Vlaams investeringsfonds. Amper 41 van de investeringen gebeurt in België. De doelstelling is de financiële opbrengst bij verkopen.

Deze decreetswijziging verdient dus een grondig debat. In welke strategie van de Vlaamse Regering kadert ze? Komt er een gehele of gedeeltelijke verkoop van de aandelen? Zal de opbrengst worden aangewend worden om meer zuurstof in de begroting te brengen en meer gerichte investeringen te doen? Er zijn nog noden bij talrijke kmo's en ook bij grote bedrijven in Vlaanderen. De heer Van Malderen zou op deze vragen in de commissie een antwoord willen horen van diverse instanties, in de eerste plaats van de Gimv zelf. Wat is hun strategie en zijn er inderdaad expansieplannen? Het lid wil ook van de bevoegde minister weten wat zijn strategie inzake participaties is. Ook de SERV zou een nuttige inbreng in dit debat kunnen hebben. Het mag geen lichtzinnige beslissing zijn waarvan de commissie het gevolg onvoldoende kan inschatten.

Robrecht Bothuyne meent dat de Gimv een heel belangrijke meerwaarde heeft gehad en nog steeds heeft voor de Vlaamse economie. Intussen kijkt deze investeringsmaatschappij in haar strategie ruimer dan Vlaanderen. In haar geschiedenis heeft ze al voor meer dan 400 miljoen euro aan dividenden uitgekeerd. Bij eerdere verkopen werd al iets meer dan 580 miljoen euro aan meerwaarde gerealiseerd. Dan is er ook nog de toegevoegde waarde van alle participaties die de Gimv heeft genomen en de jobs die daarmee binnen en buiten Vlaanderen werden behouden of gecreëerd.

Intussen heeft de Vlaamse overheid echter een sterk financieel-economisch beleid gevoerd met andere instrumenten die werden gecreëerd, zoals de LRM en het Participatiefonds Vlaanderen. Er is ook Gimv-XL, een fonds dat samen met de VPM werd opgezet en dat relevant blijft als verankeringsinstrument.

Net zoals bij andere overheidsparticipaties wordt inderdaad het debat gevoerd over wat de mogelijkheden in de toekomst zijn. Het voorstel van decreet zorgt ervoor dat dit debat in alle vrijheid kan worden gevoerd en dat er vrij een keuze kan worden gemaakt inzake de het aandeelhouderschap van de Vlaamse overheid in de Gimv. De mogelijkheid bestaat inderdaad om tot een verkoop over te gaan bij een kapitaalsverhoging, hoewel de heer Bothuyne meent dat die niet op korte termijn aan de orde is. Het lid betwist dat er daarover erg verschillende meningen zijn geuit door de meerderheidsfracties. Er zijn wel bezorgdheden, onder meer over de meerwaarde die kan worden gerealiseerd bij de verkoop en het belang daarvan voor de begroting; over de corporate governance en de vrijheid van de bestuurders, die ook mee door de Vlaamse overheid zijn aangeduid, om de beslissingen te nemen die zij juist achten, en over de Vlaamse verankering. Die bezorgdheden worden ook in andere gelijkaardige dossiers geuit. Bij de verkoop van aandelen van Indaver door het Nederlandse Delta pleitte een lid van de N-VA-fractie bijvoorbeeld voor een Vlaamse verankering. Er is een mix van belangen en dit voorstel van decreet doet eigenlijk niets anders dan het mogelijk maken dat het debat wordt gevoerd.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde meent dat als het debat moet worden gevoerd dit het best in de commissie kan gebeuren in de vorm van een hoorzitting. Hij sluit zich daarom aan bij het voorstel van de heer Van Malderen.

Axel Ronse merkt op dat het voorstel van decreet op zich technisch is. Er wordt een mogelijkheid gecreëerd, maar geen beleidskeuze gemaakt.

Andries Gryffroy stelt dat er van een lichtzinnige beslissing geen sprake is. Het voorstel van decreet neemt enkel een grendel weg. De Vlaamse overheid

behoudt de vrijheid om al dan niet mee te stappen in een kapitaalsverhoging van de Gimv of al dan niet aandelen te verkopen. Het heeft geen zin om een hoorzitting te organiseren over de strategie van een beursgenoteerd bedrijf. De uitspraken van een lid dat er een Vlaamse referentie-aandeelhouder moet zijn, zijn dan ook voorbarig.

Bart Van Malderen antwoordt dat de meerderheidsfracties hebben gesteld dat het voorstel van decreet voor het zomerreces moet worden goedgekeurd en dat een lid ervan heeft laten verstaan dat er al een voorkeur is voor een referentieaandeelhouder. Dit voorstel van decreet betreft duidelijk meer dan een louter technische operatie. Achter de schermen worden intussen gesprekken gevoerd die voor het parlement en het publiek verborgen blijven. De Gimv mag dan een beursgenoteerd bedrijf zijn, met de Vlaamse overheid als referentieaandeelhouder heeft ze de plicht om transparant te zijn over haar strategie, zonder daarom details te geven over de bedrijven waarmee gesprekken worden gevoerd. Het lijkt het lid ook logisch dat de bevoegde minister duidelijkheid verschaft over zijn plannen met participaties in de Gimv en andere investeringsmaatschappijen. De SERV moet als belangrijke sociaal-economische adviesraad ernstig worden genomen en hierover een standpunt kunnen innemen.

Op een voorstel van decreet kunnen bovendien amendementen worden ingediend. Die zouden meer inhoud kunnen geven aan het voorstel, bijvoorbeeld wat betreft de inzet van het economisch overheidsinstrumentarium. Vrijheid zonder transparantie is willekeur, volgens de heer Van Malderen. Gelet op de historiek van dit dossier is transparantie over de strategie noodzakelijk.

3. Artikelsgewijze bespreking

De artikelen 1 tot en met 4 worden zonder verdere opmerkingen aangenomen met 7 stemmen bij 1 onthouding.

4. Eindstemming

Het voorstel van decreet wordt aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Axel RONSE,
voorzitter

Bart VAN MALDEREN,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

Gimv	Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen
kmo	kleine of middelgrote onderneming
LRM	Limburgse Reconversiemaatschappij
PMV	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
VPM	Vlaamse Participatiemaatschappij